



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 156/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], s. r. o., [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Advokátska kancelária, Radlinského 1718, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 Co 809/2015 z 29. októbra 2015 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. januára 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 19 Co 809/2015 z 29. októbra 2015. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 26. januára 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola v postavení žalovanej v konaní vedenom žalobcom [REDACTED] (ďalej len „žalobca“) o vypratanie nehnuteľností. Konanie prebiehalo na Okresnom súde Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 C 268/2013.

Uznesením okresného súdu č. k. 4 C 268/2013-87 z 21. októbra 2014 bolo konanie zastavené s tým, že o trovách konania sa rozhodne po právoplatnosti tohto uznesenia. Zastavenie konania odôvodnil okresný súd tým, že ešte pred začatím pojednávania vzal žalobca žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť.

Ďalším uznesením okresného súdu č. k. 4 C 268/2013-101 z 31. decembra 2014 bola sťažovateľka zaviazaná nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 99 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 275,71 € k rukám právneho zástupcu. Podľa okresného súdu bolo potrebné takto rozhodnúť s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, hoci zároveň v rámci odôvodnenia uznesenia na s. 1 v rozpore s výrokovou časťou sa uvádza, že žalobca je povinný nahradiť trovy konania sťažovateľke.

Uznesením krajského súdu č. k. 19 Co 165/2015-117 z 21. mája 2015 bolo uznesenie okresného súdu č. k. 4 C 268/2013-101 z 31. decembra 2014 zrušené a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

Novým uznesením okresného súdu č. k. 4 C 268/2013-119 z 22. júla 2015 bolo sťažovateľke uložené nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 99 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 324,50 € k rukám právneho zástupcu.

Na základe odvolania sťažovateľky uznesením krajského súdu č. k. 19 Co 809/2015-130 z 29. októbra 2015 bolo uznesenie okresného súdu potvrdené s tým, že sťažovateľka je

povinná nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 27,99 € k rukám právneho zástupcu. Podľa názoru krajského súdu žalobca zobral dôvodne podanú žalobu späť len pre správanie sťažovateľky, ktorá požadované nehnuteľnosti vypratala až po podaní žaloby v priebehu konania. Preto podľa krajského súdu žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku.

Uvedený právny záver krajského súdu je podľa názoru sťažovateľky nesprávny, arbitrárny a nemá oporu v platných právnych predpisoch, a preto tento záver nemôže v žiadnom prípade obstať.

Sťažovateľka poukazuje predovšetkým na to, že konanie bolo zastavené z dôvodu, že žalobca vzal žalobu späť a žiadal konanie zastaviť. V odôvodnení uznesenia okresného súdu č. k. 4 C 268/2013-87 z 21. októbra 2014 o zastavení konania nie je ani zmienka o tom, že by konanie bolo zastavené pre späťvzatie žaloby z dôvodu, že po začatí konania došlo k vyprataniu nehnuteľnosti. Preto konštatovanie krajského súdu, podľa ktorého k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku správania sťažovateľky po podaní žaloby, je nepravdivé a nemá podklad vo vykonanom dokazovaní, ale ani vo výrokovej časti, resp. v odôvodnení uznesenia o zastavení konania.

Podľa názoru sťažovateľky v danom prípade je nad akékoľvek pochybnosti zrejmé, že konanie bolo zastavené preto, že žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť. Keďže žalobca (nie teda sťažovateľka) vzal žalobu späť, on zaviniť z procesného hľadiska zastavenie konania, a preto on mal byť zaviazaný na úhradu trov konania a právneho zastúpenia sťažovateľke.

Krajský súd podľa sťažovateľky procesne neprípustným spôsobom rozšíril dôvody, pre ktoré bolo vydané uznesenie z 21. októbra 2014 o zastavení konania tak, že dôvodom späťvzatia žaloby zo strany žalobcu bolo správanie sťažovateľky počas konania. V skutočnosti však sťažovateľka svojím správaním nedala podnet na začatie súdneho konania a ani z procesného hľadiska nezavinila, že konanie muselo byť zastavené.

V prerokovávanej veci je podľa sťažovateľky jednoznačné, že z procesného hľadiska zastavenie konania zapríčinil žalobca, ktorý vzal späť žalobu, a preto nešlo o prípad uvedený v ustanovení § 146 ods. 2 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

*„1. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/809/2015-130 zo dňa 29.10.2015 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 Ústavy SR, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky spočívajúce v práve vlastníť majetok, a základné právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.*

*2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/809/2015-130 zo dňa 29.10.2015 v celom rozsahu a vec vracia Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.*

*3. Zároveň sťažovateľka žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 363,80 Eur a túto poukázať jej právnenému zástupcovi.“*

## II.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 19 Co 809/2015-130 z 29. októbra 2015, ktoré bolo právnenému zástupcovi sťažovateľky doručené 27. novembra 2015, vyplýva, že ním bolo potvrdené uznesenie okresného súdu č. k. 4 C 268/2013-119 z 22. júla 2015, pričom sťažovateľka bola zaviazaná nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 27,99 € k rukám právneho zástupcu. Podľa zistenia krajského súdu prvé pojednávanie vo veci sa konalo 21. októbra 2014 a právny zástupca žalobcu tam uviedol, že žalobca berie žalobu v celom rozsahu späť z dôvodu, že po podaní žaloby došlo takmer k celému vyprataniu predmetu nájmu sťažovateľkou a k prenajatiu nehnuteľností novému subjektu. Právny zástupca sťažovateľky na tomto pojednávaní potvrdil, že v letných mesiacoch roku 2014 došlo k vyprataniu nehnuteľností, avšak zároveň aj uviedol, že dôvod na vypratanie nehnuteľností neexistoval. Podľa právneho názoru krajského súdu za daného stavu treba považovať za správny záver, že žalobca vzal dôvodne podanú žalobu späť len pre správanie

sťažovateľky, ktorá požadované nehnuteľnosti vypratala až v priebehu konania, a preto žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že k späťvzatiu žaloby došlo pre správanie sťažovateľky, ktorá splnila to, čoho sa žalobca žalobou domáhal.

### III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho

rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľka je presvedčená, že zastavenie konania zaviniť žalobca tým, že žalobu vzal späť, pričom v uznesení o zastavení konania nie je žiadna zmienka o tom, že žalobca vzal späť žalobu preto, že sťažovateľka až po podaní žaloby sporné nehnuteľnosti vypratala. Tento argument bol až dodatočne uvedený pri rozhodovaní o náhrade trov.

Z pohľadu ústavného súdu sa predovšetkým javí ako podstatné, že rozhodujúce skutkové okolnosti tejto veci sú medzi účastníkmi konania nesporné. Predovšetkým je nesporné, že v čase podania žaloby (niekedy v priebehu roku 2013, ako to vyplýva zo spisovej značky konania vedeného okresným súdom) sporné nehnuteľnosti ešte neboli vypratane. Preto bola žaloba podaná. Ďalej je nesporné, že až po podaní žaloby v letných

mesiacoch v roku 2014 (ako to uviedol právny zástupca sťažovateľky na pojednávaní okresného súdu konanom 21. októbra 2014) sťažovateľka nehnuteľnosti vypratala, aj keď podľa jej názoru na to neexistoval dôvod.

Z dosiaľ uvedeného je nepochybné, že žalobca dôvodne podal žalobu o vypratanie nehnuteľností a sťažovateľka jeho žalobnej požiadavke v priebehu konania dobrovoľne vyhovelá. Tým odpadol predmet konania a žalobca logicky vzal žalobu späť. Keby tak neurobil, žaloba by musela byť zamietnutá pre jej nedôvodnosť.

Aj podľa presvedčenia ústavného súdu preto obstojí záver, podľa ktorého sťažovateľka zavinila (z procesno-právneho hľadiska), že pôvodne dôvodne podaná žaloba musela byť pre správanie sťažovateľky (ktorá nehnuteľnosti pred podaním žaloby nevypratala, keďže tak urobila až po podaní žaloby) vzatá žalobcom späť.

Na uvedenom závere nič nemení skutočnosť, že v uznesení okresného súdu o zastavení konania č. k. 4 C 268/2013-87 z 21. októbra 2014 nie je uvedený dôvod, pre ktorý žalobca vzal žalobu späť, teda nie je tam uvedené, že k späťvzatiu žaloby došlo preto, že po podaní žaloby sťažovateľka žalobnú požiadavku žalobcu dobrovoľne uspokojila. Z hľadiska rozhodovania okresného súdu o zastavení konania v dôsledku späťvzatia žaloby, ku ktorému dôjde pred prvým pojednávaním, nehrá dôvod späťvzatia žaloby vôbec žiadnu rolu. Nech je žaloba v takomto štádiu vzatá späť z akéhokoľvek dôvodu (prípadne bez uvedenia nejakého dôvodu), nemôže súd rozhodnúť inak, než tak, že konanie zastaví. Dôvod späťvzatia žaloby má v takomto prípade právny význam, resp. relevanciu iba v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania. Preto sa z pohľadu ústavného súdu javí ako logické a samozrejmé, že o dôvode späťvzatia žaloby sa okresný súd zmienil až pri rozhodovaní o náhrade trov.

Nad rámec dosiaľ uvedeného treba ešte dodať, že sťažovateľka a jej právny zástupca boli od prvej chvíle presne informovaní o dôvode (motíve) späťvzatia žaloby, keďže sa o tom dozvedeli na pojednávaní okresného súdu 21. októbra 2014, keď ku späťvzatiu žaloby došlo.

Na základe dosiaľ uvedeného možno zhrnúť, že uznesenie krajského súdu je zdôvodnené dostatočne, presvedčivo a výstižne tak, že nevykazuje žiadne známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Okolnosť, že sťažovateľka má na vec odlišný názor, neznamená sama osebe bez ďalšieho porušenie označených článkov ústavy a dohovoru.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. februára 2016